

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Шмигаль – про бронювання військовозобов’язаних: «Дав доручення внести оновлену, більш справедливу постанову». – Олег Васьків](#)

[Продюсерка «20 днів у Маріуполі» Василіса Степаненко увійшла до європейського списку «30 Under 30» від Forbes. – Марічка Максимець](#)

[Урятувати Пирогів. Як майже 20 років триває в судах битва за землю поблизу музею? – Марія Косовцева](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Аудиторія українських медіа стає все більш компетентною у відстеженні фейків та маніпуляцій, – дослідження. – Ольга Чорна](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[В Україні Михайла Булгакова визнали російським імперцем та українофобом. І ось чому. – Ірина Ромалійська, Юлія Жукова](#)

[Щодо фетишизації постаті Михаїла Булгакова. – Костянтин Матвієнко](#)

[Ми не можемо «знищити» умовного Булгакова... – Радомир Мокрик](#)

[Про Булгакова та інших. – Іван Козленко](#)

[«Ніяка не дружба народів, а ярмо». Чи демонтують Арку в Києві? – Ростислав Хотин](#)

[Жителі Дружби на Сумщині просять Верховну Раду повернути населеному пункту історичну назву](#)

Креативні індустрії

[10 000 євро на креатив. Як отримати допомогу від House of Europe. – Котовська Ольга](#)

Благодійність. Меценатство

[У Києві проведуть фестиваль Веган Вікенд, щоб зібрати кошти на потреби Сил оборони](#)

[Squat 17b за донат розіграє фотосесію від команди художниці та дизайнерки Лесі Патоки](#)

[Соловій та Єфросиніна не покажуть кінець сварки, адже не зібрали 1 млн грн на](#)

реабілітацію поранених бійців

Театр

У Рівному покажуть вистави в межах українсько-чеського «Фестивалю взаємності»

До Луцька з виставою приїде київський театр «Золоті ворота»

Музика

«Я не знаю, так паяє»: 10 найцікавіших українських пісень березня. – Сергій Кейн

Візуальні мистецтва

Куди сходити у квітні: виставки українського мистецтва та дизайну в Києві, Дніпрі, Ужгороді, Одесі, Харкові та Мілані. – Яна Качковська

Іфігенія в Тавриді – Леся Українка в Криму. – Марина Губіна

Ілюстратор Нікіта Тітов створив чорно-білий артпроект, присвятивши його українським підліткам. – Катерина Кадакова

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фестиваль SUNNY BUNNY за підтримки Jagermeister оголошує пітчінг українських коротких метрів ЛГБТКІА+ тематики

В Україні запускають програму для сценаристів за підтримки Netflix. – Олексій

«Ми наводимо фокус на повсякдення». У Київському будинку кіно презентували «МайстерняDOC» українського документаліста Сергія Буковського. – Дмитро Десятерик

Стрічка за повістю Кузьми «Я, „Победа” і Берлін» зібрала понад 50 млн грн у прокаті

Аналітика «Київстар ТБ»: у березні фільм «20 днів у Маріуполі» встановив рекорд за кількістю продажів за весь час існування платформи. – Марина Баранівська

Декоративно-ужиткове мистецтво

У Києві відбудеться виставка текстилю та живопису «Крила України» художниці Ніни Бондаренко. – Катерина Кадакова

Просвітництво

Журналістка Яна Проценко запустила відеопроєкт про культуру «вам треба знати». У першому випуску – про Аллу Горську. – Котовська Ольга

Що таке лейбли і як вони працюють? Пояснюють автори YouTube-каналу «Звучить!». – Марічка Максимець

Література. Книговидання

Збірку Любові Якимчук номінувала важлива французька літпремія

Переклад книжки Станіслава Асєєва «Світлий шлях» потрапив до довгого списку премії від американського ПЕН. – Оксана Заблоцька

Музейна справа

Картину «Алегорія слуху» відреставрують задля одноденної виставки. – Олексій

Миколаїв: у художньому музеї мистецький захід зібрав прихильників писанки

Національний музей історії України менше ніж за добу зібрав кошти на демонтаж «церкви-МАФу». – Таня Матяш

Бібліотечна справа. Читання

В Україні розробили рекомендації щодо створення безбар'єрного простору в бібліотеках

Підтримка України у світі

Барбара Стрейзанд закликала Сполучені Штати допомагати Україні. – Олексій

Загальні питання

Шмигаль – про бронювання військовозобов’язаних: «Дав доручення внести оновлену, більш справедливу постанову». – Олег Васьків

Прем’єр Д. Шмигаль доручив профільним міністерствам оновити постанови щодо визначення критично важливих підприємств, за якими бронюють військовозобов’язаних. Про це посадовець повідомив під час засідання уряду 9 квітня. Він наголосив, що «одним із ключових питань у цьому напрямку є справедливе та раціональне бронювання військовозобов’язаних. Працівників підприємств, які дійсно критично важливі». Прем’єр додав, що потрібні чіткі та зрозумілі критерії, аби ні у військових, ні у суспільства не виникало жодних питань, чому ті чи інші люди є заброньованими в державі. Докладніше:

<https://suspilne.media/722951-smigal-pro-bronuvanna-vijskovozobovazanih-dav-dorucenna-vnesti-onovlenu-bils-spravedlivu-postanovu/>

Продюсерка «20 днів у Маріуполі» Василиса Степаненко увійшла до європейського списку «30 Under 30» від Forbes. – Марічка Максимець

9 квітня Forbes опублікував щорічний список «30 Under 30 Europe», який перелічує 30 видатних людей віком до 30 років у різних галузях. Метою списку є показати, як молоді підприємці та лідери мають силу змінювати бізнес та суспільство. Цього року до переліку увійшла українська відеопродюсерка В. Степаненко та ще дев’ятеро українців. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/vasyliisa-stepanenko/>

Урятувати Пирогів. Як майже 20 років триває в судах битва за землю поблизу музею? – Марія Косовцева

«Околиці найбільшого музею просто неба в Європі можуть знищити. 17 років прокуратура бореться, щоб зберегти їх. Журналістські розслідування довели, що сліди тут ведуть до партнера колишнього нардепа-регіонала В. Хмельницького – А. Іванова. Ба більше, ця земля фігурує в не так давно виявлених „понятійках” забудовників, а вони можуть походити з комп’ютера офісу „смотрящего” за Києвом Д. Комарницького. Це соратник ексмера Л. Черновецького. Мова про 230 га особливо цінної землі столиці, з яких майже 160 га прокуратура намагається досі повернути в суді. Цю територію мусив би захистити президентський указ В. Ющенко, де сказано, що уряд мав би припинити незаконне використання ділянок не лише музею, а й в його охоронних зонах і розглянути питання розширення території установи. Але наказом Мінкульту охоронні зони де-факто зменшили, і тепер прокуратурі через це теж доводиться позиватися». Автор, учасниця громадської ініціативи «Голка», розповідає, чому за 17 років так і не вдалося врятувати землі довкола Пирогова. Докладніше:

https://lb.ua/news/2024/04/10/607641_uryatuvati_pirogiv_yak_mayzhe_20_r_okiv.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України
Аудиторія українських медіа стає все більш компетентною у відстеженні

фейків та маніпуляцій, – дослідження. – Ольга Чорна

Розуміння українцями проблеми дезінформації з року в рік зростає, як і рівень їхньої компетентності у відстеженні фейків та маніпуляцій. Про це директорка ГО «Детектор медіа» Г. Петренко розповіла під час презентації кампанії «Журналісти мають значення», повідомляючи про результати дослідження «Індекс медіаграмотності українців» за 2023 рік. Якщо раніше українці при виявленні дезінформації покладалися переважно на свою інтуїцію, то зараз спираються на джерело інформації, наявність різних точок зору та відео- чи фотопідтвердження. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225276/2024-04-10-audytoriya-ukrainskykh-media-staie-vse-bilsh-kompetentnoyu-u-vidstezhenni-feykiv-ta-manipulyatsiy-doslidzhennya/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

В Україні Михайла Булгакова визнали російським імперцем та українофобом. І ось чому. – Ірина Ромалійська, Юлія Жукова

Експерти Українського інституту національної пам'яті визнали письменника М. Булгакова, який народився та виріс у Києві, українофобом та російським імперцем, інформує телеканал «Настоящее время», створений «Радіо Свобода» за участі «Голосу Америки». Це означає, що використання імені Булгакова у публічному просторі наразі заборонене законом. У тому числі й пам'ятники письменника в Україні. Вони вважатимуться уславленням політики країни-агресорки. У Києві на Андріївському узвозі з 1991 року працює музей Булгакова. Поруч із ним стоїть пам'ятник письменнику. У матеріалі йдеться про експертний звіт УІНП, наведено коментарі його очільника А. Дробовича, директорки столичного музею Булгакова Л. Губіанурі, історика В. В'ятровича. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-bulgakova-vyznaly-rossiyskim-impertsem-pamyatnyk-demontuyut/32898561.html>

Щодо фетишизації постаті Михайла Булгакова. – Костянтин Матвієнко

«...Майже 33 роки музей М. Булгакова у Києві нікому не заважав, як і вулиця його імені на Борщагівці. Наразі ж експерти УІНП визнали, що пов'язані з письменником пам'ятки „містять символіку російської імперської політики” та являють собою її пропагування. Припускаю, що наукових співробітників музею М. Булгакова на засідання експертної комісії не запрошували і предметного наукового діалогу з ними не було. Проте, висновки експертизи містять чимало фактів, що справді свідчать про україноненависницькі погляди письменника. Його культовість для російськоорієнтованої інтелігенції Києва, ще з кінця вісімдесятих сприяла антибулгаковським настроям в українському культурному середовищі... Підлий напад рашистів на Україну призвів, серед іншого, до переосмислення багатьма, проте далеко не усіма, русофілами фактів історії та зміни ставлення до культових постатей. Відсутність будь-якої державної політики, зокрема у культурній галузі, призводить до ескалації негативних проявів аж до загрози

актів вандалізму, чого ні в якому разі неможна допустити. Демонтажі пам'ятників, ліквідація музеїв – найпростіший спосіб продемонструвати громадянам дієвість у боротьбі з рашизмом. Однак реальної роботи такі дії не замінять. Невідомо чи ведеться реєстр збитків, заповдіяних українській культурі внаслідок навали. Лише завдяки іноземним партнерам ми дізнаємося, що художні твори, вкрадені з музеїв Херсона, Мелітополя та інших тимчасово окупованих міст України, рашисти виставляють на виставках, зокрема в Ірані. Оцифрування архівів, якщо і ведеться, то вкрай повільними темпами. У Музею історії Києва за правління В. Януковича та О. Омельченка відібрали Кловський палац. Тепер там Верховний суд. Слід відновити справедливість і повернути музею його законне приміщення. Щодо М. Булгакова, то вплив його постаті великою мірою є перебільшеним саме завдяки російській культурній пропаганді. Він „потіснив” у київському пантеоні, зокрема, С. Лифаря, В. Горовиця, В. Некрасова, С. Параджанова і багатьох-багатьох діячів культури, пам'ять про яких кияни мали б плекати. Музей, сподіваюся, продовжить працювати, об'єктизувавши експозицію, а УІНП зробить роботу своїх експертів більш відкритою. В ідеалі доречно викладати засідання у відеоформаті в режимі прямих ефірів». Докладніше:

<https://blogs.pravda.com.ua/authors/matvienko/66152d702650a/>

Ми не можемо «знищити» умовного Булгакова... – Радомир Мокрик

«...Протягом вже трьох років періодично здійснюється хвиля обговорень про імперську політику, колоніалізм, російський спадок, радянську інерцію тощо. Про всіх цих булгакових-пушкіних-достоєвських і що з ними робити... російську і радянську культуру я намагався зрозуміти й пояснити саме крізь призму колоніалізму ще багато років тому. Зрештою, ось це страшне словосполучення „колоніальний дискурс радянської культури” було й у назві моєї дисертації, яку я декілька років тому захистив у Празькому університеті. Саме це словосполучення і, відповідно, частини дисертації їй присвячені, були предметом жвавих дискусій. Колоніальність у будь-яких проявах все ще дуже важко сприймається на Заході, якщо ти намагаєшся її використати для пояснення деяких речей у минулій і теперішній українській культурі. Зрештою, в самій Україні це теж часто зустрічає спротив... Нові „страсті за Булгаковим” лише утверджують мене в переконанні, що тема ця на часі. Ми виходимо з тіні імперії, і починаємо краще бачити, що культура наша в різних сенсах пронизана колоніальним спадком. Я, попри все, не є прихильником тези про „порожність” російської культури. Так само як і прихильником її „скасування” – просто тому, що на мою думку, це не працює. Культуру треба переосмислювати, аналізувати, розставляти акценти. Ми не можемо „знищити” умовного Булгакова – і це й не потрібно. Ми повинні вміти пояснити, що це ворожий персонаж для української культури... Мені видається гранично важливим осмислити, з яким важким саме колоніальним вантажем ми вийшли з Радянського Союзу. І наскільки сильною є інерція колонізації, з якою ми досі боремося. І основа цього – саме в культурі...». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-mi-ne-mozhemo-znishchiti-umovnogo-bulgakova>

Про Булгакова та інших. – Іван Козленко

Автор зазначає: «Як у будь-якій колонізованій державі/території в Україні (донедавна) існувало два типи культури: власна, що ґрунтувалася на локальній традиції та дотримувалася емансипативної стратегії, та креольська, що тяжіла до наративів метрополії, та виконувала асимілятивну функцію. Останню тут розвивали як росіяни, що склали основу державного адміністративного та взагалі інституційного апарату, так і представники інших націй – євреї, та українці, які зазнали асиміляції. Разом із цим, це не значить, що культура, яку вони тут творили, є російською *per se*... Не викликає сумніву, що росіяни та поляки, які народжувалися в Україні, мали специфічну локальну ідентичність, що поєднувала риси як високої культури центру, так і місцевої культурної традиції. Це особливо яскраво проявляється в живописі: Малевич, Єрмілов, Пальмов, Екстер ужиткували з місцевої зображальної традиції, не буди при цьому українцями за походженням. Але вони повністю підпадали впливу місцевої культури. Креольська російськомовна культура у випадку України часто була перехідною ланкою до свідомого вибору української ідентичності. Так, наприклад, друге покоління асимільованих поляків, вихованих в Україні, дало нам таких мислителів та митців, як Максимович, Рильський, Липинський. Друге покоління росіян – Хвильового, Донцова. Під час українізації частина русифікованих євреїв також свідомо долучилася до творення української культури – як Первомайський, Голованівський. Разом із тим чимало росіян, поляків і євреїв залишилися адептами креольської російськомовної культури України. До них належить уся когорта одеської русофонної літератури – незалежно від походження (а серед авторів одеської школи росіянами були лише брати Катаєви). Булгаков так само належить до цього типу креольської русофонної культури України (в найбільш проросійській формі). Хоча історія не знає умовного способу, не виключено, що, якби українізація тривала довше, або Україна захистила незалежність у Визвольних змаганнях, вони так само обрали б українську ідентичність (як це за останні 20 років зробили більшість русифікованих українців та етнічних росіян і євреїв в Україні)... Відтак суть дискусії навколо Булгакова, як на мене, суто методологічна: чи вважати креольську русофонну культуру України частиною української (з якою вона генетично пов'язана), чи ні. Бодай як перехідну ланку в певному історичному періоді. Весь драматизм ситуації полягає в тому, що вона однаково пов'язана як з місцевою культурною традицією, так і з культурною традицією метрополії. Я впевнений, що з часом, коли українська ідентичність остаточно усталиться, ми зможемо спокійно й без емоцій оцінювати цей культурний спадок. Зрозуміло, в час війни, коли його апропрійовано та інструменталізовано імперським центром, він стає зброєю імперії. Тому наразі перемагає тенденція до повного відкидання цього спадку. Однак, як на мене, тут не все так однозначно. Ототожнення креольської русофонної культури з російською, як на мене, є хибним...». Докладніше:

<https://espresso.tv/article-pro-bulgakova-ta-inshikh>

«Ніяка не дружба народів, а ярмо». Чи демонтують Арку в Києві? –

Ростислав Хотин

Експертна комісія УІНП рекомендувала демонтувати Арку дружби народів у Києві, яку було збудовано в часи СРСР, і яка мала символізувати нібито прагнення українського та російського народів до возз'єднання. З початком Великої війни монумент було перейменовано на Арку свободи українського народу, але експерти УІНП вважають, що все одно монумент є радянським імперським символом. Експертна комісія, до складу якої входять дев'ятеро відомих істориків, філологів, які є докторами наук, вважає, що монумент має бути демонтовано. Докладніше про історію створення Арки, а також про коментарі стосовно необхідності її знесення (або ні) від експертів та пересічних киян:

<https://www.radiosvoboda.org/a/kyyiv-arka-druzhby-narodiv-demontazh/32897849.html>

Жителі Дружби на Сумщині просять Верховну Раду повернути населеному пункту історичну назву

Мешканці містечка Дружба Сумської області просять Верховну Раду повернути їхньому населеному пункту історичну назву – Хутір-Михайлівський, повідомляє Дружбівська міськрада. Докладніше:

<https://espreso.tv/suspilstvo-zhiteli-druzhbi-na-sumshchini-prosyat-verkhovnu-radu-povernuti-naselenomu-punktu-istorichnu-nazvu>

Креативні індустрії

10 000 євро на креатив. Як отримати допомогу від House of Europe. – Котовська Ольга

House of Europe запусив Creative Business Boost – програму для малого та середнього бізнесу, яка має на меті допомогти підприємцям вивести свою справу на новий рівень. Отримати консультації експертів та фінансування можуть підприємці зі сфери музики, перформативних мистецтв, відео, архітектури, ремесел, дизайну та інших секторів креативних індустрій. Creative Business Boost допоможе підприємцям вийти на іноземний ринок, запустити новий продукт або облаштувати виробництво. Для цього House of Europe пропонує до 10 000 євро на розвиток бізнесу, чотири зустрічі з українськими бізнес-консультантами, спілкування з експертами з ЄС та регулярні зустрічі з іншими креативними підприємцями. Докладніше про умови участі:

<https://liroom.com.ua/news/10000-euro-house-of-europe/>

Благодійність. Меценатство

У Києві проведуть фестиваль Веган Вікенд, щоб зібрати кошти на потреби Сил оборони

ГО «Кожна Тварина» та Community Café проведуть перший цьогорічний Веган Вікенд 27–28 квітня у Києві. На благодійному фестивалі буде маркет, музика, лекції, аукціон від В. Байдака й С. Чиркова та багато інших подій. Основна ціль – зібрати 600 тис. грн на потреби Сил оборони. За два попередніх

роки команда провела шість благодійних фестивалів та зібрала майже 1,5 млн грн для допомоги військовим. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-kyyevi-provedut-festyval-vegan-vikend-shhob-zibraty-koshty-na-potreby-syl-oborony/>

Squat 17b за донат розігрує фотосесію від команди художниці та дизайнерки Лесі Патоки

До 11 квітня київський заклад Squat 17b за донат розігрує фотосесію у фантастичних образах від команди української художниці та дизайнерки Л. Патоки. Кожен донат від 500 грн стає квитком для участі, а найбільший – гарантує фотосесію. Всі зібрані кошти передадуть на актуальні потреби ЗСУ за запитами волонтерської організації «Українські мурахи». Докладніше:

<https://www.platfor.ma/squat-17b-za-donat-rozigruye-fotosesiyu-vid-komandy-hudozhnytsi-ta-dyzajnerky-lesi-patoky/>

Соловій та Єфросиніна не покажуть кінець сварки, адже не зібрали 1 млн грн на реабілітацію поранених бійців

На початку березня вийшло резонансне інтерв'ю української ведучої М. Єфросиніної зі співачкою Х. Соловій. У ньому музикантка заявила, що українські зірки, які роками «розмивали кордони» та «вибудовували культурні мости» між росією та Україною, мають відчутти свою відповідальність. Кінець розмови, в якій Соловій заявила, що на руках Єфросиніної та інших зірок кров українців, під час монтажу обрізали. Оскільки суперечка вийшла доволі емоційною та спровокувала багато обговорень та реакцій, а її завершення глядачам не показали, Соловій та Єфросиніна оголосили, що покажуть повну версію дискусії, якщо українці задонатять 1 млн грн на реабілітацію поранених в Авдіївці бійців 3-ї штурмової бригади. Однак за місяць збору повну суму зібрати не вдалося. «Днями побачилися з захисниками особисто – їхній силі духу та мотивації можна позаздрити, це залізні люди, яких не ламають жодні обставини чи труднощі. А завдяки вашій активності нам вдалося зібрати 500 тис. грн на їхнє скоріше відновлення», – повідомила Соловій. Вона подякувала всім, хто «допоміг перетворити суспільну дискусію на корисну та важливу справу». Утім, дотримуючись умов оголошеного збору, завершення сварки з Єфросиніною оприлюднене не буде. «Але оскільки 1 мільйон зібрати не вдалося, продовження нашої з Марією розмови подумайте самі», – додала співачка. Джерело:

<https://espresso.tv/kultura-soloviy-ta-efrosinina-ne-pokazhut-kinets-svarki-adzhe-ne-zibrali-1-mln-grn-na-reabilitatsiyu-poranenikh-biytsiv>

Театр

У Рівному покажуть вистави в межах українсько-чеського «Фестивалю взаємності»

У Рівненському театрі ляльок 12–14 квітня відбудеться українсько-чеський театральний «Фестиваль взаємності» за участі колективів з Чеської Республіки та рівненських артистів. Чеська частина програми складається з семи вистав від чотирьох театрів. Українські колективи, що беруть участь у

фестивалі, представляють створені під час повномасштабної війни постановки. Окрім театральних вистав, на фестивалі також відбудеться показ фільму «Парадокс» української акторки й режисерки М. Татарінової про життя й почуття українських студенток у Чехії, майстер-клас театру тіней для дітей, воркшоп з розвитку чутливості до простору та власного тіла в просторі та музичний концерт П. Домбровської з театру «Лішень». «Фестиваль взаємності» проходить також у Житомирі, Чернігові, Києві та Івано-Франківську. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/694774-u-rivnomu-pokazhut-vistavi-v-mezhakh-ukraino-cheskogo-festivalyu-vzaemnosti>

До Луцька з виставою приїде київський театр «Золоті ворота»

20 квітня в Експериментальному театрі «Адреналін» Київський академічний театр «Золоті ворота» покаже виставу «Дякую», режисура Андрі Каваліаускайте. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/695174-do-lutska-z-vistavoyu-priide-kiivskiy-teatr-zoloti-vorota>

Музика

«Я не знаю, так паяє»: 10 найцікавіших українських пісень березня. – Сергій Кейн

Про нові релізи від вітчизняних музикантів. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/music-culture/349575-10-songs-march>

Візуальні мистецтва

Куди сходити у квітні: виставки українського мистецтва та дизайну в Києві, Дніпрі, Ужгороді, Одесі, Харкові та Мілані. – Яна Качковська

Про виставки, які можна відвідати у квітні. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/722909-kudi-shoditi-u-kvitni-vistavki-ukrainskogo-mistectva-ta-dizajnu-v-kievi-dnipri-uzgorodi-odesi-harkovi-ta-milani/>

Іфігенія в Тавриді – Леся Українка в Криму. – Марина Губіна

Наприкінці зими в Офісі Кримської платформи відкрито виставку «ЛОМИКАМІНЬ. Жіночий спротив у Криму», присвячену 10 рокам спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь (експонуватиметься до 13 травня). Фокусом виставки стали жіночі голоси, їхні досвіди та шлях боротьби військовослужбовиць, громадських активісток, правозахисниць, журналісток, політв'язнених та дружин і матерів заарештованих. Експозиція складається з робіт сучасних українських мисткинь А. Кахідзе, М. Куліковської, Л. Достлевої і Ю. По, Е. Зіятдінової, а також фрагментів щоденників активісток жіночого руху спротиву «Зла Мавка». «Назва виставки символічна, адже ломикамінь – це рослина, яка здатна вирости на каменях кримського високогір'я. Вона складається з купи маленьких тендітних квіток, які, подібно до килима, покривають гірське каміння. Таку назву рослині дала Леся Українка, коли була в Криму та побачила, як ті квіточки у прагненні до життя пробивають

каміння на схилах гори. На цьому зв'язки драматургині з Кримом не завершуються. Через стан здоров'я вона часто бувала на курортах півострова, досліджувала кримськотатарську культуру, залучала її до своєї творчості. Зокрема пише драматичну сцену „Іфігенія в Тавриді” за мотивами давньогрецької трагедії Евріпіда, дії якої відбуваються в Криму». Кураторка виставки Т. Філевська розповідає, чому саме цей сюжет; чи запустила Леся Українка цим текстом хвилю осмислення як троянських сюжетів, так і кримських контекстів; чим виражалося культурне привласнення кримського простору в пізніші часи. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/art/ifiheniia-v-tavrydi-lesia-ukrainka-v-krymu/>

Ілюстратор Нікіта Тітов створив чорно-білий артпроект, присвятивши його українським підліткам. – Катерина Кадакова

Відомий український ілюстратор Н. Тітов створив артпроект для підтримки документального фільму благодійного фонду savED «Ми. Майбутнє». Герої стрічки – п'ятеро українських підлітків, які діляться своїми історіями проживання війни та ідеями проєктів, що допоможуть відновити Україну. Митець створив 12 лаконічних чорно-білих графічних робіт, які ілюструють українську реальність та є викликом для тих, хто буде відбудовувати країну. За словами директорки благодійного фонду savED О. Северенчук, фільм про підлітків і їхній досвід навчання під час війни було створено, щоб показувати світові справжнє обличчя України – її натхненних і талановитих молодих людей, які творитимуть зміни в державі й світі вже за п'ять–десять років. Перша презентація репродукцій картин у форматі постерів відбулася у Лондоні під час березневого туру стрічки «Ми. Майбутнє» до Великої Британії – у тамтешніх вишах, школах, офісах компаній, зокрема Google. У квітні на артпроект чекає чергова закордонна мандрівка – до США. Там продовжаться покази фільму в дружніх вишах та школах фонду. Усі кошти, зібрані під час показів, фонд savED передасть на покращення умов у Маріупольському міському ліцеї, що нині релокований на Київщину. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/04/09/iliustrator-nikita-titov-stvoryv-chorno-bilyy-artproiekt-prysviatyvshy-yoho-ukrainskym-pidlitkam/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фестиваль SUNNY BUNNY за підтримки Jagermeister оголошує пітчінг українських коротких метрів ЛГБТКІА+ тематики

Переможця буде оголошено 26 квітня на церемонії вручення нагород фестивалю квір-кіно SUNNY BUNNY, він отримає 80 тис. грн. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/festyval-sunny-bunny-pitchynh/>

В Україні запускають програму для сценаристів за підтримки Netflix. – Олексій

Українська кіноакадемія оголосила про запуск нової грантової програми для українських сценаристів та продюсерів. Вони матимуть можливість отримати наставницьку підтримку та фінансову допомогу для своїх проєктів.

Програма пропонує гранти по 10 000 доларів США на підтримку 20 проєктів з розробки сценарію повнометражного художнього фільму для команд сценаристів та продюсерів, які мають громадянство України. Крім цього, кожна з команд-учасниць грантової програми братиме участь у майстер-класах, розроблених EAVE, та отримає індивідуальні консультації і наставництво від експертів EAVE щодо написання сценарію, фінансування та маркетингових стратегій для їхніх проєктів. Підтримка Netflix для української аудіовізуальної індустрії також передбачає проведення цифрових майстер-класів, спрямованих на поліпшення навичок та знань креативників. Джерело:

<https://shotam.info/v-ukraini-zapuskaiut-prohramu-dlia-stsenarystiv-za-pidtrymky-netflix/>

«Ми наводимо фокус на повсякдення». У Київському будинку кіно презентували «МайстерняDOC» українського документаліста Сергія Буковського. – Дмитро Десятерик

Сама майстерня працює майже десять років. Її гаслом слугують слова угорського режисера Бели Тара Not education, but liberation – «Не освіта, а звільнення». Серед викладачів – С. Буковський, редакторка і сценаристка В. Бондар, режисер і сценарист О. Мамедов, звукорежисер І. Барба, кінооператор А. Хіміч. Слугуючи альтернативою академічній кіноосвіті, «МайстерняDOC» зорієнтована на авторську документалістику. Зокрема, випускниками майстерні знято такі неігрові фільми як «Імла» (режисер Д. Шовкопляс), «Май далеко, май добре» (Г. Ярошевич, премія Андрія Матросова фестивалю Docudays UA) і «Плай» (Є. Джишиашвілі, Головний приз національного конкурсу Docudays UA та ряд інших нагород). В інтерв'ю С. Буковський і В. Бондар розповідають про те, як було засновано «МайстерняDOC», яких принципів вона дотримується, чи є кіно до Тарантіно й наскільки складно сьогодні навчитися робити фільми. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/225230/2024-04-09-my-navodymo-fokus-na-povsyakdennya-u-kyivskomu-budynku-kino-prezentuvaly-maysternyadoc-ukrainskogo-dokumentalista-sergiya-bukovskogo/>

Стрічка за повістю Кузьми «Я, „Победа” і Берлін» зібрала понад 50 млн грн у прокаті

Після четвертого вікенду прокату фільму «Я, „Победа” і Берлін» режисерки О. Ряшиної касові збори стрічки склали 50,7 млн грн. Кількість проданих квитків становить 336,9 тис. Докладніше:

<https://espresso.tv/kino-strichka-za-povisty-kuzmi-ya-pobeda-i-berlin-zibrala-ponad-50-mln-grn-u-prokati>

Аналітика «Київстар ТБ»: у березні фільм «20 днів у Маріуполі» встановив рекорд за кількістю продажів за весь час існування платформи. – Марина Баранівська

Документальний фільм М. Чернова «20 днів у Маріуполі» у березні встановив рекорд теледивлення на платформі кіно і телебачення «Київстар ТБ». Стрічка увійшла в ТОП-10 картин за кількістю переглядів на «Київстар ТБ»

серед усього VOD-контенту в період із 21 по 24 березня. Також стала лідером за кількістю продажів за весь час існування платформи. Фактично за 3 дні робота Чернова обігнала світові та українські кінохіти в категорії «Покупка». Про це йдеться у березневій телеаналітиці «Київстар ТБ». За даними платформи, на другому місці серед найпопулярніших фільмів у березні – стрічка «Довга доба», що є спільним проектом режисера А. Бадоева та «1+1 Україна». На третьому місці – дитячий фільм «Щенячий Патруль: Мегакіно». Протягом березня на багатьох українських каналах вийшли серіальні прем'єри. За кількістю переглядів у трійку лідерів увійшли серіали «Ніхто не ідеальний», «Зозулі» та «Сидоренки-Сидоренки». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225277/2024-04-10-analytika-kyivstar-tb-u-berezni-film-20-dniv-u-mariupoli-vstanovyv-rekord-za-kilkistyuprodazhiv-za-ves-chas-isnuvannya-platfomy/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

У Києві відбудеться виставка текстилю та живопису «Крила України» художниці Ніни Бондаренко. – Катерина Кадакова

У Національному музеї декоративного мистецтва України 10 квітня відкривається виставка текстилю та живопису «Крила України» відомої київської художниці Н. Бондаренко. В експозиції буде представлено ескізи популярних серед жіноцтва у 1960–1970-ті роки тканин та самі тканини, створені на Дарницькому шовковому комбінаті Києва, де Бондаренко працювала 35 років провідною художницею. Також презентують декоровані у техніці вибійки зразки одягу, мініатюри – окремі мотиви вибійки за старовинними зразками – та вибійчані дошки, з якими працювала художниця. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/04/09/u-kyievi-vidbudetsia-vystavka-tekstyliu-ta-zhyvopysu-kryla-ukrainy-khudozhnytsi-nini-bondarenko/>

Просвітництво

Журналістка Яна Проценко запустила відеопроект про культуру «вам треба знати». У першому випуску – про Аллу Горську. – Котовська Ольга

8 квітня журналістка та рекламниця Я. Проценко опублікувала на YouTube перший випуск нового проекту про культуру «вам треба знати». У ньому авторка розповідає цікаві та важливі історії про видатних діячів української культури. Перший випуск присвячено життю та творчості художниці А. Горської. «росія надто довго крала і видозмінювала нашу історію, що в результаті – ми часто самі не знаємо, ким ми є, ким нам пишатися і настільки крута і глибинна наша культура. Цей канал – спроба дослідження, створений з метою повернути собі свою культурну спадщину і познайомитися з багатоманітним світом українського мистецтва», – зазначає Проценко. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/alla-horska/>

Що таке лейбли і як вони працюють? Пояснюють автори YouTube-

каналу «Звучить!»». – Марічка Максимець

У новому випуску відеопроєкту «Звучить!» головний редактор медіа про нову українську культуру «Лірум» О. Бондаренко й співзасновник гурту Tember Blanche В. Лагода розповідають, у чому перевага музичних лейблів, чим вони відрізняються від дистрибуторів та видавництва і чи потрібні взагалі артистам лейбли. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/zvuchyt-vypusk-6/>

Література. Книговидання

Збірку Любові Якимчук номінувала важлива французька літпремія

Французька літературна премія Академії Малларме номінувала збірку Л. Якимчук «Абрикоси Донбасу» у номінації за найкращі поетичні збірки в перекладі. Докладніше:

<https://chytomo.com/zbirku-liubovi-iakymchuk-nominuvala-vazhlyva-frantsuzka-litpremiia/>

Переклад книжки Станіслава Асєєва «Світлий шлях» потрапив до довгого списку премії від американського ПЕН. – Оксана Заблоцька

Книжку С. Асєєва «Світлий шлях: історія одного концтабору» у перекладі Ніни Мюррей та Зені Томпкінс на англійську номіновано на здобуття PEN America Translation Prize. Окрім книжки Асєєва, в довгий список також потрапила збірка «How Fire Descends» С. Жадана у перекладі Ванди Фіппс та Вірляни Ткач. Твір номіновано в категорії «Переклад поезії». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/723231-pereklad-knizki-stanislava-aseeva-svitlij-slah-potrapiv-do-dovgogo-spisku-premii-vid-amerikanskogo-pen/>

Музейна справа

Картину «Алегорія слуху» відреставрують задля одноденної виставки. – Олексій

Музей Ханенків тимчасово виставить картину «Алегорія слуху» Мартена Пепейна на один день (11 квітня) у рамках проєкту «За потаємними дверима». Куратори виставки розповідатимуть відвідувачам історію того, як картина потрапила до музею, а також про відкриття авторства. Вони також пояснять прихований алегоричний зміст сцени домашнього концерту на картині та його зв'язок із біблійним висловом «Суєта суєт». «Від початку війни усі ці твори були надійно законсервовані та убезпечені, проте надалі потребують піклування реставраторів і зберігачів. Тож, час від часу у нас з'являється можливість відкрити один предмет і тимчасово розмістити його на імпровізованому сценічному майданчику», – йдеться в анонсі. Докладніше:

<https://shotam.info/kartynu-alehoriia-slukhu-vidrestavruut-zadlia-odnodennoi-vystavky/>

Миколаїв: у художньому музеї мистецький захід зібрав прихильників писанки

У Миколаївському обласному художньому музеї імені В. В. Верещагіна проведено захід «Світле свято Великодня». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/694967-mikolai-v-u-khudozhnomu-muzei-mistetskiy-zakhid-zibrav-prihnilnikiv-pisanki>

Національний музей історії України менше ніж за добу зібрав кошти на демонтаж «церкви-МАФу». – Таня Матяш

Національний музей історії України зібрав необхідну суму на демонтаж незаконно побудованої на земельній ділянці музею «церкви-МАФу». Попередній кошторис склав 772 тисячі гривень. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/04/09/607611_natsionalniy_muzei_istorii_ukraini.html

Бібліотечна справа. Читання

В Україні розробили рекомендації щодо створення безбар'єрного простору в бібліотеках

Протягом 2023–2024 року Міністерство культури та інформаційної політики спільно з Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого провело низку комунікативних заходів для українських публічних бібліотек щодо політики безбар'єрності та недискримінації. Результатом цієї роботи стали Методичні рекомендації з питань створення безбар'єрного простору у публічній бібліотеці, які розробила НБУ як головний методичний центр для обласних універсальних наукових бібліотек та публічних бібліотек України. Зазначається, що рекомендації покликані допомогти книгозбірням будувати свою роботу відповідно до законодавства та нормативів у сфері безбар'єрності. В їхню основу покладено міжнародно-правові акти, норми українського законодавства, практики роботи. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/695136-v-ukraini-rozrobili-rekomendatsii-shchodo-stvorennya-bezbarernogo-prostoru-v-bibliotekakh>

Підтримка України у світі

Барбара Стрейзанд закликала Сполучені Штати допомагати Україні. – Олексій

Перед розглядом нового пакету допомоги для України у Конгресі США акторка й співачка з Голлівуду Барбра Стрейзанд звернулася до американців, закликаючи їх підтримати Україну. «Я підтримую Україну у їхній боротьбі з російським вторгненням і закликаю свою країну надати всю необхідну допомогу», – зауважила Стрейзанд в Instagram. Докладніше:

<https://shotam.info/barbara-streyzand-zaklykala-spolucheni-shtaty-dopomahaty-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm